

Evidencijski broj / Article ID: 17646834
Vrsta novine / Frequency: Tjedna
Zemlja porijekla / Country of origin: Hrvatska
Rubrika / Section:

INTERVJU Kustosica prof. Mirjana Dučakijević nakon uspješne karijere otišla u mirovinu

Varaždin mora imati Stančićevu galeriju

Str. 14.i 19.

DONOSIMO Mirjana Dučakijević, muzejska savjetnica Gradskega muzeja Varaždin

Zvanje kustosa je čudesno jer prenosimo radost u

■ Nakon deset godina provedenih u školstvu, profesorica povijesti umjetnosti i arheologije Mirjana Dučakijević je tijekom tri desetljeća, sve do svoga nedavnjeg vijeka zaključila je drugom svojom izložbom Miljenka Stančića u Galeriji starih i novih majstora, a u posljednjih nekoliko godina proučila je slavu i život Ivana Rabuzina.

Piše: DENIS PERIĆ

Krajem rujna u mirovinu je otišla prof. Mirjana Dučakijević, muzejska savjetnica Gradskega muzeja Varaždin. Koncipirala je desetke velikih izložbi, a njezino ime postalo je sinonim Galerije starih i novih majstora GMV-a.

Počnimo s „klasičnim“ pitanjem: Otkada datira Vaša ljubav prema umjetnosti?

Rodena sam u Gojlu kod Kutine, spletom okolnosti. Majka je iz Garešnice, a tata iz Bjelovara; upisao je strojarstvo, ali je dobio posao na bušotini u Gojlu, pa sam do trećeg razreda osnovnu školu polazila u Kutini, a potom na IV. OŠ u Varaždinu. Odmalena sam bila vizualni tip. Kao malo dijete zapažala sam forme u ledu, u kamenu tražila oblike. Crtala sam i slikala, profesori su mogli vorniti da sam talentirana. Htjela sam ići na Akademiju likovnih umjetnosti, ali u prvom razredu srednje škole upoznala sam Gorana Merkaša i Antuna Borisa Švaljeka, te sam shvatila da ima puno talentiranijih slikara... I uvidjela da je najbolji izbor za mene studij povijesti umjetnosti i arheologije.

Na prijemnom ispitu sam bila kod prof. Tihomila Stahuljaka, iznimnog stručnjaka za baroknu umjetnost, odličnog po-

U Sofiji su bili zapanjeni što u GMV-u na svakoj slici imamo bar-kod!

znavatelja baroknog Varaždina. Gotovo do kraja njegova života bili smo prijatelji. Godinama je dolazio u Varaždin i odsjedao u mom domu.

Mnogi ne znaju da ste i arheologinja, te da ste predavali i glazbu...

Arheologiom sam se bavila amaterski, kao profesorica. Kad je bager prilikom iskopavanja u Cerju Tužnom otkopao ostatke iz neolita, donijela sam ih učenicima kako bi ih zainteresirala. I uspijevala sam. Uvijek sam nastojala da moja ljubav prijede i na učenike. To je bio sastavni dio nastave likovne i glazbene kulture, te sam upravo zahvaljujući tome puno naučila.

U MEC-u sam radila kao profesorica likovne i glazbene kulture. Izazovna mi je bila ta

povezanost. Dovodila sam u razred sjajne ljudi zahvaljujući prof. Vladimиру Ščedrovu, koji je tada vodio Muzičku omladinu. Tako su moji učenici imali priliku slušati Istvána Römera, Ladu Leskovara, lutnjista Alojzija Sedera... Koluge su govorile: „Ova bu nam iz MEC-a glazbenu akademiju napravila!“ Nisam tražila od učenika da napamet uče godine rođenja i smrti umjetnika, nego da ih s razumijevanjem znaju smjestiti u stilске epohe. Motivirala sam ih na izlete, davalas odličan iz aktivnosti svima koji su zaslužili. Ta su se djeca školovala za tehnička zanimanja, obrtnike, a ja sam im govorila: „Važno je da preko nastave u svoj život unešete element kulture, da vam se budući život ne svede na posao i krčme, nego da odvedete svoju obitelj na izložbu, kazalište, koncert, putovanje, da zajedno doživite i prepoznate nešto lijepo!“

C e s t o b i b ostala zadivljena reakcijama učenika nakon posjeta izložbama. O izložbi Antuna Borisa Švaljeka jedan je učenik zapisao:

„Na um palo, pa se nacrtalo!“ Švaljekove slike bile su pune dosjetki i na brzinu izrečenih slikarskih misli, pa možemo zaključiti da je učenikov zaključak bio pun pogodak!

Nakon 10 godina u školstvu, u GMV dolazite 1986. godine. Koji Vam je bio prvi projekt?

Ušla sam „grlo u jagode“, u veliki projekt povodom 350. obljetnice Gimnazije. Morala sam u samo mjesec dana napraviti izložbu slikara koji su bili učenici ili profesori u Gimnaziji. Bez današnjih sredstava komunikacije kontaktirala sam autore ili njihove nasljednike te okupila djela Mirkra Račkog, Ive Režeka, Ferde Ladike, Miljenka Stančića, Klaudija Zornika, Ksenije Kantoci i mnogih drugih.... Glavni savjetnik bio mi je prof. Pavle Vojković, kojemu sam kasnije napravila retrospektivnu izložbu. Ponosna sam što je njegovo povjerenje u mene dovelo do toga da jezgru svog opusa ostavi Muzeju, u registriranu zbircu.

Napravila sam retrospektivnu Vere Kuntner, izložbu iz donacije Bože Vjekе Jaraka, a 1996. svoju prvu retrospektivu Miljenka Stančića, da bih ove godine zaključila svoj „službeni“ radni vijek drugom Stančićevom izložbom.

Koga najviše pamtite iz ranih muzejskih dana?

U galeriji sam zatekla velik

RABUZIN

Ivan Rabuzin donio mi je sjajnu literaturu, rekavši: „Evo, profesorice, da imate v kaj gledati!“

Mirjana Dučakijević na izložbi Miljenka Stančića u Galeriji starih i novih majstora Gradskega muzeja Varaždin, posljednjega velikog projekta koji je

“
Moram spomenuti Kseniju Novak, koja je zajedno sa mnom radila cijeli moj radni vijek, skupa smo proživljavale sve moje izložbe i sve ugodne i one druge trenutke. Svaki Don Quijote treba svog Sancha Panzu! Iako spremaćica, bila mi je i tajnica i desna ruka!”

“
Na četiri reprezentativne izložbe Veliki hrvatski majstori 20. i 21. stoljeća iz fundusa Galerije starih i novih majstora Gradskega muzeja Varaždin u Bratislavi, Budimpešti, Beču i Sofiji s užitkom sam suradivala s našom diplomakinjom dr. sc. Zdenkom Weber!

“
Svojim nasljednicima, i svima drugima, poručila bih da ne propuste dan vrteći se po ovim čudima – računalima i mobitelima – jer to guta vrijeme! Kada dođeš s posla u 17 sati, uvijek se zapitaj što si taj dan napravio! Ja sam uvijek u tom pogledu bila spokojna...“

1, nakon iznimno uspješne karijere u zasluženu je mirovinu otišla – spokojna sno lijepo i pozitivno, mjetnosti na sve ljudi!

zvog umirovljenja na mjestu muzejske savjetnice Gradskog muzeja Varaždin, radila na oko 300 izložbenih projekata u zemlji i inozemstvu. „Službeni“ Varaždinskog muzeja i cijelokupne novije hrvatske umjetnosti četirima velikim izložbama u Beču, Budimpešti, Bratislavi i Sofiji.

z ostvarila prije umirovljenja

ANDREW SNOOK/CPV

njezinu ugledu. Željela sam da količinom djela starih majstora od 15. do 19. stoljeća pokažemo našu dugu srednjoeuropsku pripadnost. Izložena su djela nizozemskih, talijanskih, njemačkih, francuskih, madarskih i slovenskih majstora.

Koliko ste ukupno izložbi postavili?

Radila sam na oko 300 izložbenih projekata. Moje izložbe mogla je vidjeti publika u Zagrebu, Splitu, Rijeci, Samoboru, Sisku, Karlovcu, Ptuju, Mariboru, Ormožu, Kutini, Čakovcu, Varaždinskim Toplicama i Koprivnici te u Bratislavi, Budimpešti, Beču i Sofiji. Na ove četiri velike medunarodne izložbe s užitkom sam suradila s našom diplomatkinjom dr. sc. Zdenkom Weber!

Nisam uvijek bila autor koncepte, kataloga i postava, ali uvijek sam koordinirala sve. Radila sam izložbe Branka Ružića, Koste Angeli Radovanija, Jagode Buić Wutke, Vladimira Gašparića Gappe... Upoznala sam Edu Murtića, Ferdinanda Kulmera, Šimu Perića, Mariju Ujević Galetović... Branko Ružić i njegova supruga bili su s mojom obitelji pravi prijatelji. Dugo sam prijateljevala s gospodom Marijom Režek, suprugom Ive Režeka, i njegovom kćeri Ninom Režek. Zahvaljujući njihovoj velikoj ljubavi, one su donirale veliki broj karikatura našoj galeriji. Posebno bih izdvajila prijateljstvo s Ivanom Rabuzinom. On mene nije trebao, jer je već bio proslavljen, ali video je da imam znanje i zanimanje za grafike. Bio je strastveni skupljач starih grafika, koje je kupovao posvuda po svijetu, a u Londonu na aerodromu mi je kupio vrhunske stručne knjige na francuskom jeziku, rekavši: „Evo, profesorice, da imate v kaj gledati!“ Dotad sam morala ići u MUO u Zagreb tražiti podatke o pojedinim autorima – napravila sam nekoliko izložbi iz njegove grafičke zbirke – a on mi je tada darovao najbolju literaturu! Iznimno ga cijenim kao čovjeka i umjetnika.

Kolege su govorile: „Ova bu nam iz MEG-a glazbenu akademiju napravila!“

Što, zapravo, znači biti kustos?

Kustos je prvenstveno kurator, onaj koji je obvezan čuvati umjetnine u relativno dobrim mogućim uvjetima, pod stalnom preventivnom zaštitom. Tako smo u GMV-u kontinuirano sredivali depo i utvrđivali

hitnost restauriranja umjetnina. Na svakoj slici danas imamo bar-kod! Ne znam imaju li to i drugi, ali nedavno sam o tome držala predavanje u Sofiji i kolege iz tamošnjih velikih muzeja bili su, jednostavno – zapanjeni!

Ponekad je trebalo biti i lukav. Za vrijeme rata čuvali smo muzejsku gradu iz Vukovara i Vinkovaca. To je bio pravi trenutak da od države zatražimo sredstva za sigurnosni sustav. Tko bi nam to tada odbio? Uvijek sam tražila poticaj, pa su tako povodom izložbe o Habsburgovcima restaurirani veliki portreti iz tog doba.

Varaždin bi nužno morao dobiti Galeriju Miljenka Staničića i Ive Režeka

Na moj poticaj ukupno je restaurirano oko 100 djela iz našeg fundusa. Moram spomenuti suradnju s brojnim dragim ljudima iz Hrvatskoga restauratorskog zavoda u Zagrebu, koja je započeta sa Zoranom Durbićem, divnim čovjekom koji je kod nas organizirao radionicu za učenike.

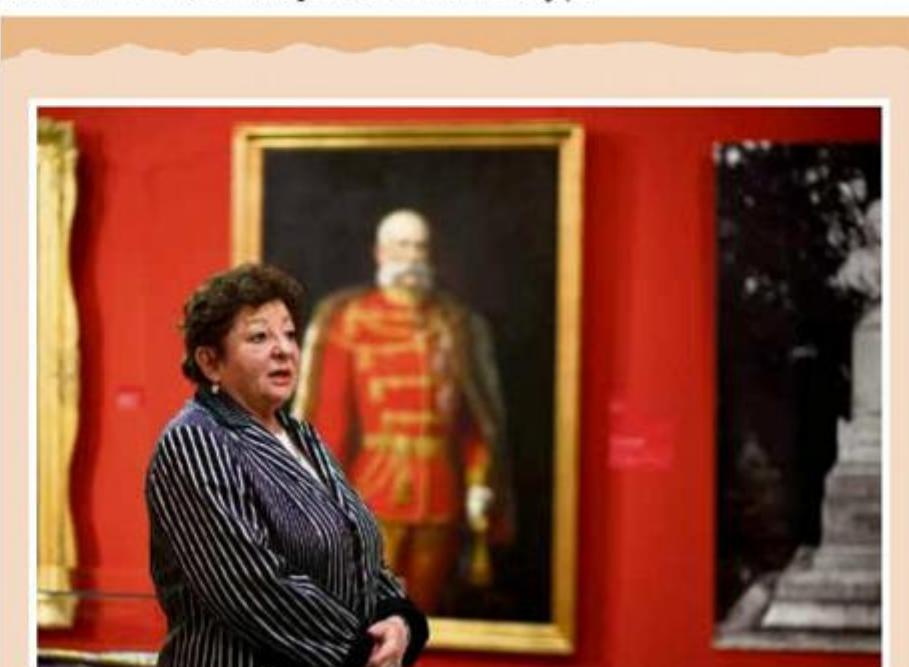
Biste li izdvjili još kojeg suradnika ili suradnicu?

Svakako moram spomenuti Kseniju Novak, koja je sa mnom radila cijeli moj radni vijek, skupa smo proživiljavale sve moje izložbe i sve druge ugodne i problematične trenutke. Svaki Don Quijote treba svog Sanča Panzu! Iako spremaćica, Ksenija mi je bila i tajnica i desna ruka, jer je imala ljubav prema predmetima te je bila kulturna i pristojna. Svaki dan sam s veseljem dolazila na posao jer je zahvaljujući Kseniji na našem radnom mjestu vladala pozitivna energija! Naravno da su tu i Slavko Staničić i Željko Roška, a zadnjih desetak godina i draga kolegica Elizabeta Igrec.

Što biste poručili svojim nasljednicima?

Naše radno mjesto je, unatoč svim problemima koje imamo, čudesno lijepo i pozitivno, stoga se radujmo vlastitim uspjesima i dosezima, jer će tu radošnost sigurno osjetiti i drugi! I molim sve da ne propuste dan vrteci se po ovim čudima – računalima i mobitelima – jer to guta vrijeme! Kada dođeš s posla u 17 sati doma, uvijek se zapitaj što si taj dan napravio! Ja sam uvijek u tom pogledu bila spokojna...

Svakako bih još poručila da bi Varaždin morao imati Galeriju Miljenka Staničića i Ive Režeka, u okviru koje bi svoje mjesto našla i Zbirka Malogorskog te postav djela suvremenih hrvatskih umjetnika.

Muzejska savjetnica Mirjana Dučaković u raznim fazama svoje uspješne profesionalne karijere

